

**Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen
Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark
Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

Riedel, Adolph Friedrich

Berlin, 1845

CLXII. Das Domstift appellirt an dem apostolischen Stuhl wegen des ihm zum Domherrn aufgedrungenen, als Anhänger des Markgrafen Ludwig in den Bann verfallenen Hoyer Falke, am 7. Mai 1359.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54414)

ricus, arnoldus et hennighus fratres dicti de Wleitze et quam plures alii fide digni, Datum anno Domini M°. CCC°. LVIII in die bonifacii et fociorum ejus.

CLXI. Markgraf Ludwig vereignet dem Domstifte eine Hufe Landes vor Seehausen, am 9. Novbr. 1358.

— Nos Ludowicus Romanus, dei gracia Brandenburgensis et Lusacie marchio, — Ad uniuersorum — noticiam — volumus peruenire, Quod — donamus in perpetuum iusto proprietatis titulo ecclesie collegiate beati nycolai in Stendal halb. dyoc. — vnum mansum situm ante valuas opidi Sehufen, qui prius pertinuit ad hinricum flanduel, a quo hinrico honorabiles viri Conradus de Buch prepositus in Sehufen et Jacobus flanduel altaris ibidem eundem mansum ipforum pecunia comparabant, Jus hereditarium dicti mansi et omnes et singulos redditus et prouentus ipsius annuales ad ius et proprietatem dicte ecclesie collegiate et dictorum prepositi decani et capituli ipsum (sic) omnimode transferentes, quod ad humanos vsus idem mansus cum ipsius redditibus, fructibus, obuencionibus, iuribus, decima, precaria, equo pheodali et censu et pertinenciis vniuersis redire non debeat quouismodo, sed ad eandem ecclesiam — iugiter pertinere debet, Renunciantes pro nobis fratre nostro domino ottone marchione Brandenburgensi et nostris heredibus et successoribus omni iuri etc. — Presentibus strenuis viris Hassone de wedel de valkenborch, marquardo Luterbek, Petro de Bredow, Johanne de Rochow, militibus, Wedegone de wedel, nyclao de Bismarke, Thiderico mörner preposito Bernowensi cum ceteris pluribus fide dignis. Datum et actum haelberghe, Anno domini millesimo Tricentesimo quinquagesimo octauo, feria quinta proxima ante festum beati Martini episcopi.

CLXII. Das Domstift appellirt an den apostolischen Stuhl wegen des ihm zum Domherrn aufgedrungenen, als Anhänger des Markgrafen Ludwig in den Bann versfallenen Hoyer Falke, am 7. Mai 1359.

— Anno — M°. CCC°. L°. nono, — die Septima mensis maji, — in mei publici notarii infra scripti et testium subscriptorum presentia — Johannes decanus et Capitulum Ecclesie sancti Nicolai in Stendal, — fecit suum — verum et legitimum procuratorem Syndicum Seu actorem honorabilem virum dominum Johannem de Santerlsleue, Canonicum dicte ecclesie Sancti Nicolai in Stendal, — ad appellandum ad sedem apostolicam, — in appellatione a nonnullis Sententiis — contra dictos decanum, Capitulum et ipsum Johannem de Santerlsleue et pro domino hoyero falke, afferente se canonicum ecclesie Stend., ab honorabilibus viris dominis Bozone Sacrista Auinionensi, Executore suo Super — Canonicatum et prebenda, quos quondam Conradus de Oftheren in dicta ecclesia obtinebat, in curia Romana habitis et pro ipso hoyero prolatis — ac Bernardo dicto vryger, plebano in Gargowe, suo subexecutore, — Presentibus discretis viris hinrico Staleberg perpetuo vicario ecclesie Sancte Marie virginis in Stendal, Johanne plebano in vrsleue, Alberto fabri, Johanne Scheuen, Johanne rigghen, Johanne de Magdeburgh ac Nicolao Schornen

presbiteris halberstad. dioecesis ac pluribus aliis. — Dicta autem constitutione facta — idem dominus Johannes de Santerleue in continenti — quendam appellationem — animo appellandi interposuit, legit et publicauit per se et intelligibiliter et alta voce, Cujus appellationis cedula tenor de uerbo ad uerbum talis est: In Nomine domini Amen. Coram uobis discretis viro, domino Egberto, dicto de zentfelde, Monasteriensis dyoecesis, perpetuo Ecclesie sancti Nicolai in Stendal. vicario, publico auctoritate imperiali notario, tamquam auctentica persona, Ego Johannes de Santerleue, Canonicus ecclesie sancti Nicolai in Stendal, halberstadenensis dyoecesis, — Syndicus Seu procurator etc. super infrascriptis faciendis nomine ipsorum et nomine meo proprio dico et oppono, quod quia honorabilis vir hoyerus, dictus falken, asserens se canonicum ecclesie Stendaliensis non dum sex diebus elapsis legi et publicari fecit quasdam litteras vnam executoriam ut dicitur Sententiam a reuerendis patribus dominis — Auditoribus Sacri palatii apostolici causarum in causa, quam idem hoyerus mouit Seu mouet in Curia Romana contra prefatos dominos Decanum et Capitulum ac me Super canonicatum et prebendam, quos quondam Conradus de Oftheren in jam dicta ecclesia Sancti Nicolai obtinebat, pro ipso hoyero prolatam, et aliam ut dicitur continentem processus de super factos, — quibus sepedictis dominis decano et Capitulo ac michi Sub excommunicationis, Suspensionis et interdicti Sententiis ac penis mandabatur, ut dictum hoyerum in Canonicum Ecclesie Stendaliensis et in fratrem reciperemus et admitteremus ad prebendam Supradictam, eidem stallum in choro et vocem in capitulo cum omni jure ad dictos Canonicatum et prebendam pertinente infra Sex dies assignando — Quodque eidem Centum et quinque cum dimidio florenos nomine expensarum in dicta lite factarum solueremus in termino deputato. Id circo — protestor et propono — quod — semper volumus dictis — preceptis humiliter obedire ac ipsum hoyerum beniuole recipere et admittere ad predicta, quantum de jure tenemur et possumus ac possibilitas nobis Suffragatur. Verumptamen quia ipse hoyerus majoris excommunicationis Sententia innodatus ex eo et pro eo quod Inelito principi domino Ludowico, duci bauarie, tamquam Marchioni brandeborgensi adhesit, ab eodem quedam bona, que adhuc tenet et possidet in feodo et quoddam Officium publicum, videlicet Monete, quod etiam ad huc pro parte tenet et possidet, sibi assumendo, Qui quidem dominus ludowicus cum omnibus sibi adherentibus majoris excommunicationis Sententia per dominum Johannem papam XXII. ac dominum Clementem felicis recordationis papam VI. fuit innodatus, — Et quia in jam dictis processibus nobis precipi dicitur, quatinus ipsum ad dictos Canonicatum et prebendam, quos quondam dominus Conradus de Oftheren, ut premittitur, obtinebat, que vna est de majoribus prebendis in dicta ecclesia Sancti Nicolai, recipere et admittere deberemus, quod est contra consuetudinem prefate ecclesie Sancti Nicolai juratam et hactenus absque ulla interruptione seruata a tempore et pro tempore, de cuius contrario memoria homini non existit, qua cauetur, quod ad prebendam majorem quis canonicorum, nisi minores et medios prebendas transferit, que in ipsa ecclesia notorie reperiuntur et sunt, et ab ipsius fundatione et institutione fuerunt, non valeat quomodolibet peruenire. Et quia Stallus in choro et vox in Capitulo ad dictos canonicatum et prebendam non pertinent nec pertinere Solent, nisi ipsos obtinens sit in sacris constitutus vel in loco priuilegiato causa studii fuerit per annum commoratus ex consuetudine jurata et a tempore et per tempus, cuius contrarii memoria non existit, inconvulse obseruata, que consuetudines nec in gratia ipsius hoyeri, virtute cuius dictos canonicatum et prebendam petiit ac petit, nec sententiis nec processibus supradictis sunt Sublate, ipse autem hoyerus cum nec in Sacris existat, nec in Studio Steterit, ut Superius premittitur, ipsum, prout nobis mandari dicitur, pro nunc non possumus nec tenemur recipere juris impossibilitate nobis obuiante. Qua propter per dictas Sententias — sentietis dominos meos decanum et Capitulum et me fore grauatos et metuens verefimiliter forcius aggruari in futurum,

a dictis Sententiis — ad sedem apostolicam — prouoco et appello etc. — Qua quidem appellationis cedula non dum totaliter lecta memoratus dominus hoyerus personaliter vna cum domino bernardo vryer Subexecutore suo dictum chorum ecclesie Sancti Nicolai in Stendal accessit et intravit, quibus idem dominus Johannes de Santerслеue dicta appellatione Seu cedula appellationis interposita et publicata et integraliter perlecta Statim et in continenti eandem appellationem denuo interponendo et legendo alta voce et intelligibiliter intimavit, insinuavit et notificavit ac eisdem legi ipsam petentibus et audientibus publicavit et me notarium infra scriptum requisivit, ut sibi de premisis conficerem vnum vel plura publica instrumenta. Acta sunt hec ut supra Presentibus honestis viris et discretis domino Cunrado duferi Canonico dicte ecclesie Sancti Nicolai et plebano ecclesie Sancte Marie ibidem in Stendali, Cunrado Swederi plebano ecclesie Sancti Jacobi ibidem, Alberto de lucen, Sancti Johannis baptiste, Petro de norstede ecclesie sancti Jacobi in Stendal, diderico de cimiterio et Nicolao verchlant in ecclesia Sancti Nicolai predicta perpetuis vicariis, hinrico bucholt, bethekino Kasteli et Cunrado haken opidanis in Stendali et pluribus aliis fide dignis tam clericis quam laicis testibus ad premissa vocatis Specialiter et rogatis.

Et ego Ecbertus dictus de zentfelde clericus Monasteriensis dyoecesis, publicus auctoritate Imperiali Notarius etc.

LXXIII. Bischof Ludwig von Halberstadt schließt sich dieser Appellation an, am 31. Mai 1359.

Ludewicus, dei et apostolice sedis gratia Electus Ecclesie Halberstadenfis, Dilectis nobis in Christo Ecclesiarum parrochialium altariumque Rectoribus per diocesim nostram Halberstadensem constitutis — Nuper pro parte honorabilium virorum, dominorum decani et Capituli Ecclesie sancti Nicolai in Stendal, nostre diocesis, nobis fuit querulose relatum, quod licet alias, cum discretus vir dominus Hoyerus valke, opidanus in Stendal, quandam prebendam in eadem Ecclesia virtute gratie sue a sede apostolica impetrata ac processum desuper factorum ab ipsis postularet, ipsi iustis ex causis et rationabilibus ad sedem apostolicam appellarent, dictus tamen Hoyerus volens infringere consuetudines ipsius Ecclesie juratas et a principio et per tempus, cujus contrarii memoria non existit, infracte observatas, ipsos nondum desinit perturbare; Quapropter nobis idem decanus ac capitulum, quatenus prefate appellationi adherere dignemur, cum instantia supplicarunt. Volentes itaque iustis ipsorum petitionibus annuere, quia ipsam appellationem rationabilem et ex iustis causis interpolitam invenimus, eidem appellationi tamquam rationabili ac jam dictis dominis tenore presentium duximus adherendum, mandantes vobis et cuilibet vestrum, ne aliqua mandata extranea siue processus contra prefatos dominos pendente dicta appellationis causa publicetis, sed in talium mandatorum susceptione synodalia nostra instituta districte observetis, scituri contrarium facientes nos condigna ulcione plectendos. Copiam autem jam dicte appellationis petentibus prestabimus debite requisiti. In quorum testimonium sigillum nostrum presentibus duximus appendendum. Datum anno domini M^o. CCC^o. LIX. feria tertia in rogacionibus.